

F. t. beslutn. vedr. straffelovgivningen med henblik på at forebygge selvmord

Beslutningsforslag nr. B 130. Fremsat den 19. februar 2004 af Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Anne Baastrup (SF) og Elisabeth Arnold (RV)

Forslag til folketingsbeslutning

om ændring af straffelovgivningen med henblik på at forebygge selvmord

Folketinget pålægger regeringen at tage de nødvendige initiativer med henblik på at gøre det ulovligt at propagandere for og give opskrift på selvmord på internettet (hjemmesider).

Bemærkninger til forslaget

Hjemmesiderne har både gjort det nemt og tillok-kende for de unge at gøre en ende på livet.

Undersøgelser viser, at medens selvmordstallet har været faldende for voksne, så er der stadig flere helt unge, som forsøger selvmord. Det er ikke mindst disse selvmordsforsøg og selvmord, som forslagsstillerne har i tankerne.

Ifølge straffeloven er det forbudt at medvirke til selvmord (kapitel 25, § 240), men det er ikke ulovligt at tilskynde til og propagandere for selvmord. Straffelovgivningen ønskes strammet, således at også dette kriminaliseres.

Med den foreslåede stramning vil det blive ulovligt at lave danske hjemmesider med selvmordsopskrifter, og teleselskaberne får mulighed for – og pligt til – at agere i henhold til e-handels-lovens § 16. Hvis de bliver opmærksomme på, at de videreformidler eller oplagrer (hoster) ulovlige data, skal de straks tage skridt til at fjerne dem eller hindre adgangen til dem, hvilket også giver mulighed for at blokere for udenlandske hjemmesider med selvmordsopskrifter.

Et forbud vil have en vigtig signalværdi i forhold til omverdenen: I Danmark accepteres den type hjemmesider ikke. I Danmark accepteres det ikke, at borgere opfordrer andre borgere til at tage deres eget liv. Med et forbud vil Danmark fejle for egen dør og således være parat til at gå ind i et internationalt samarbejde omkring forbud mod de hjemmesider med opskrifter på selvmord, der i dag findes på internettet, hjemmesider, hvor der leges med døden, og hvor læserne opfordres til at gøre en ende på livet under overskriften »det er let«.

Forslagsstillerne vil foranledige, at et link og en udskrift af en hjemmeside omdeles som bilag til beslutningsforslaget.

Som det vil fremgå, er der udførlige instruktioner, illustrationer m.v. på mange af dem. En søgning på www.google.com med søgeordene »suicide« og »methods« viser en lang række lignende sider.

For forslagsstillerne er det afgørende, at det skal være svært at tage beslutningen om at begå selvmord.

Det er det ikke i dag. I Danmark har flere helt unge mennesker taget deres eget liv, efter at de har besøgt nogle af de pågældende hjemmesider. Det har drejet sig om unge med en smule ondt i livet, unge, som sandsynligvis ikke ville have taget deres eget liv under normale omstændigheder. De ville have haft svært ved at finde ud af, hvordan man gør rent praktisk. De ville være nået at komme så meget på afstand af årsagen til deres mismod, at de alligevel ikke ville have modet til at forsøge selvmord.

Internationale erfaringer/lovgivning

I Frankrig har man i straffeloven skrevet, at »det er strafbart at propagandere for og give opskrift på selvmord i massemediernes«. Det er denne tilføjelse, vi ønsker i den danske straffelov. I dag står der, at det er strafbart at »medvirke til selvmord«. Den svenske forsker Illva Mäkinen har påvist en sammenhæng mellem lovgivning og selvmord. I sin doktorafhandling »Suicide-related Crimes in Contemporary European Criminal Laws« har han sammenlignet lovgivningen og antallet af selvmord i de europæiske lande. Konklusionen er, at jo mere restriktiv lovgivningen er, jo færre selvmord bliver der begået. Han nævner specifikt Ungarn og Danmark som eksempler på lande med en mild lovgivning og en høj forekomst af selvmord. I afslutningen af doktorafhandlingen skriver Mäkinen, at den franske lovgivning har åbnet et nyt kapitel i selvmordslovgivningens historie, og at eksemplet vil blive efterfulgt af andre lande i takt med, at »den liberale atmosfære fra 1960'erne opløses«.

I august 2004 afholder Danmark en stor international konference om forebyggelse af selvmord, som arrangeres af overlæge Merete Nordentoft, Bispebjerg Hospital. Her vil Danmark, eventuelt i samarbejde med Frankrig, kunne sætte en international dagsorden omkring forebyggelse af selvmord, herunder forbud mod at propagandere for selvmord. Forslagsstillerne tillader sig at henvise til det internationale samarbejde om børneporno.

Konkret eksempel på sammenhængen mellem hjemmesider og selvmord:

En hjemmeside med opskrifter på selvmord stod fremme på computerskærmen hos en 16-årig dreng i Lyngby-Taarbæk kommune, da han tog sit eget liv den 29. april 2002. Han havde fulgt anvisningerne på

og illustrationerne af, hvordan man tager livet af sig ved hængning. Landsforeningen for efterladte efter selvmord har kendskab til andre eksempler på, at selvmordere har ladet sig inspirere/vejlede af hjemmesider med selvmordsopskrifter.

Skriftlig fremsættelse

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af straffelovgivningen med henblik på at forebygge selvmord.

(Beslutningsforslag nr. B 130).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.